

Geografisk information og uddannelse

1. Leder

Vi, der læser dette, arbejder alle med geografiske data på den ene eller anden måde. Men hvordan lærte vi det, og hvordan kom vi i gang med og helskindet igennem en uddannelse, der satte os i stand til at skabe, strukturere, analysere og formidle geografisk information? Var det skoleatlasset eller spejdnernes brug af kort og kompas, der satte os i gang? Var det en inspirerende geografilærer i gymnasiet, studieturen til Firenze eller et kursus i landmåling?

Tilbage i 2005 var Geoforum Perspektiv nummer 7 dedikeret til emnet Geografisk Information i Uddannelsessektoren. Det indeholdt artikler om alt lige fra GIS i Folkeskolen til virtuelle læringsmiljøer og efteruddannelse i forskellige softwarepakker. Siden er den teknologiske udvikling gået rigtig stærkt med hensyn til både hard- og software og ikke mindst tilgængeligheden af data via Internet.

Måden, som de fleste af os arbejder med geografisk information på, har ændret sig drastisk. Man er gået fra afvikling af programmer på en PC eller tilsvarende – med data liggende lokalt – til at bruge applikationer og data på nettet. Samtidig har både Folkeskolen og de gymnasiale uddannelser været igennem omfattende reformer, hvor der naturligt har været fokus på digitale læringsmidler og elevernes (forhåbentlig) matchende digitale kompetencer. Børn født i starten af dette årtusinde siges ligefrem med en vis ret at være "digitale indfødte".

Perspektivredaktionen gik derfor allerede for et par år siden i gang med overvejelser om en opfølgning i form af en temaudgivelse, hvor der bliver gjort status for undervisning med og om geografisk information og GIS ved indgangen til tyverne. Det er nu – efter diverse benspænd

som for de fleste forfatteres vedkommende skyldes ekstra opgaver, specielt fjernundervisning under Corona-nedlukningen – lykkedes at få en række spændende bidrag, der tilsammen giver et overblik over cirka samme felt som i 2005-udgaven.

Med et par enkelte nedslag i artikelindholdet, så beskriver Jesper Fogt Nielsen udviklingen af et system, som skoler og gymnasier kan bruge til at anvende og analysere geografiske data – i samarbejde mellem et privat firma, Geografforbundet og Geografilærerforeningen. Som læser får man bestemt lyst til at kigge nærmere på, hvad det Skole-GIS, som kom ud af arbejdet, kan byde på.

Niels Vinther og Lars Andersen tager i deres indlæg fat, hvor artiklen om GIS i de gymnasiale uddannelser fra 2005 nåede til, og beskriver fint de tekniske fremskridt og udfordringerne ved at skulle implementere det nye, mere naturvidenskabeligt orienterede fag naturgeografi samtidig med besparelser, reformer og justeringer. Samtidig får vi et godt indblik i lærernes didaktiske overvejelser ved introduktion og brug af forholdsvis avanceret software og ditto analyser i et fag, hvor meget forskellige emner og forløb står i kø på skemaet.

Endelig uddyber Ebbe Skovgård Brønnum med sine erfaringer fra gymnasiet og med et særligt fokus på den mere dybdegående GIS-undervisning i fagpakken, Geovidenskab A. Her rettes blikket mod en undersøgelse af, hvordan eleverne tog imod undervisning i egentlig GIS, og hvad der i givet fald skal til for, at eleverne får smag for brugen af GIS – også i deres fremtidige virke. Man får her en god forståelse for, hvordan geografisk information og GIS kan bruges konstruktivt til de elever, der interesserer sig særligt for dette.

Dette temanummer er rent digitalt, hvilket gør det muligt at lade det stå som en åben og

forhåbentlig dynamisk udgivelse, hvor der er plads til en yderligere artikel eller to, der enten dækker et felt, som ikke kom med i første omgang, eller som fungerer som replik til en eller flere af de indlæg, som vi bringer.

Jeg vil hermed takke for at have fået lov til at være med i en spændende og lærerig proces, og for samarbejdet med både forfattere med noget på hjerte og med den frivilligt arbejdende redaktion for tidsskriftet, Geoforum Perspektiv, hvor det er blevet til en række hyggelige virtuelle møder.

Niels Chr. Nielsen